

De les polítiques d'immigració a les polítiques d'integració: claus per a una nova llei

Tot i que la immigració comença a regular-se per llei l'any 1985, –Llei de Drets i Llibertats dels Estrangers a Espanya–, el fenomen no adquireix proporcions significatives fins a finals dels 80, i la seva evolució en l'última dècada féu paleses les deficiències de la llei de 1985.

Hom podria establir **dos tipus de polítiques** en matèria d'estrangeria: polítiques d'immigració i polítiques d'integració. Les primeres plantegen la immigració com un problema i veuen l'immigrant com a mà d'obra barata sotmesa a control policial. Es preocupen fonamentalment del control de fluxos d'entrada i de la situació legal dels immigrants. En vincular la possibilitat de residència legal a la situació laboral, fan que l'estatus legal de l'immigrant sigui molt precari i inestable. És difícil renovar els permisos de treball i, si no és mitjançant els processos excepcionals de regularització o el contingent és pràcticament impossible obtenir un permís de treball.

La borsa d'immigrants en situació irregular es nodreix, per tant, de les entrades irregulars, però també de molts immigrants que no van poder renovar, en un moment determinat, el seu permís de treball i residència. Aquests col·lectius en situació irregular es veuen abocats, en el millor dels casos, a l'economia submergida i a situacions d'explotació laboral.

En no establir canals clars i possibles per a l'entrada legal, es facilita l'aparició de xarxes de tràfic il·legal d'immigrants. Les **polítiques d'immigració** no reconeixen drets com el de la reagrupació familiar, l'accés a la sanitat, ni promouen accions per a la formació i la promoció laboral, ni de promoció de la dona, ni tenen en compte la situació dels fills dels immigrants que han nascut aquí i que faran un paper fonamental, junt amb la dona, en els processos d'integració.

En considerar la immigració com un problema que cal ser tractat policíacament, s'exerceix una pressió excessiva i indiscriminada sobre els col·lectius immigrants, independentment de la seva situació administrativa. La situació d'irregularitat es tracta com un delictes i els processos d'expulsió tenen un protagonisme excessiu.

Com a conseqüència, l'immigrant percep l'Estat i les institucions públiques més aviat com un obstacle que cal vèncer o enganyar, que no pas com institucions de tutela de drets.

Superar aquesta situació exigeix passar de les polítiques d'immigració a les **polítiques d'integració**, que han de tenir present la dimensió humana de la

immigració, sempre dramàtica i que suposa, per a l'immigrant, un notable desarrelament familiar, cultural i religiós. L'esforç que realitza per trobar un espai en aquesta nova societat a la qual arriba empès des del seu país d'origen per raons econòmiques i socials, és sempre heroic.

La nova llei, **Llei de Drets i Llibertats dels Estrangers a Espanya i la seva integració social**, ha d'obrir els camins per tal que aquesta integració sigui possible.

Destacarem tres aspectes que ens semblen importants per a aquest objectiu: en primer lloc, el reconeixement de drets dels immigrants, entre els quals el del reagrupament familiar i el de l'accés a la sanitat. En segon lloc, l'obertura de canals ordinaris per aconseguir el permís de residència i treball quan ja es portin dos anys a Espanya i les mesures legals necessàries per assolir una més gran estabilitat legal, amb els permisos de resident permanent. El tercer aspecte es refereix a la coordinació de les tres administracions implicades: central, autonòmica i local, al Consell Superior de Política d'Immigració, que haurà d'establir les línies generals de les polítiques en aquesta matèria.

Resta per veure el desenvolupament reglamentari de la llei, que pot orientar en sentit positiu o en negatiu la seva aplicació.

Tenir present
la dimensió
humana de la
immigració